



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5420/22
14.3.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Олге Арсовић и Весне Филиповић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Никола Д. Пањковић из Београда, ул. Лимска бр. 21/8, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник адвокат Бојана Павловић Сарић из Гроцке, Булевар ослобођења бр. 56, ради утврђења брачне тековине, и по противтужби ББ против АА, ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник адвокат Александар Мајкић из Београда, ул. Светозара Марковића бр. 65/2/7, ради утврђења, одлучујући о жалби тужене-противтужиље изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 4750/17 од 29.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 14.03. 2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 4750/17 од 29.12.2020. године, у првом ставу изреке, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев којим је тужилац АА тражио да се њему и туженој ББ утврди право сусвојине са по 1/2 идеалних делова на двособном стану бр. 34 који се налази у... у ул. ..., на кат. Парцели ... КО..., све уписано у ЛН ..., што би парничне странке биле дужне да признају и трпе укњижбу у надлежној служби за катастар непокретности, по основу ове пресуде.

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 4750/17 од 29.12.2020. године, у другом, трећем, четвртном и шестом ставу изреке, а жалба тужене-противтужиље се **ОДБИЈА** као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 4750/17 од 29.12.2020. године, у петом ставу изреке, тако што се одлучује да тужилац-противтужени АА по тужби и тужена-противтужиља ББ по противтужби у односу на АА, свако сноси своје парничне трошкове.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 4750/17 од 29.12.2020. године, у седмом ставу изреке, тако што се **ОДБИЈА** захтев трећег лица ГГ за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац АА да туженој ББ накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 33.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Ожалбеном пресудом ставом првим изреке утврђено је право својине тужиоцу АА и туженој ББ са по 1/2 идеалних делова на двособном стану 34 у ... у улици ... на кат.парцели ... КО ..., све уписано у ЛН ... што су парничне странке дужне да признају и трпе да укњиже у надлежној служби за катастар непокретности своје право својине у наведеним уделитема на описаној непокретности и да ће им ова пресуда служити као основ за укњижбу. Другим ставом изреке одбачена је противтужба у делу захтева којим је противтужиља ББ тражила да се утврди да је противтужени АА по основу стицања у браку власник са 1/2 дела непокретности уписане у листу непокретности ... КО ... и то кат.парцеле број ..., земљиште под зградом-објектом од 68 м², земљиште уз зграду-објекат од 5 ари и шума од 5,08 ари укупне површине 10,76 ари и породичне стамбене зграде на к.бр. ... у улици ..., у месту ..., што би тужени ВВ и ГГ као сувласници уписани у катастарским јавним књигама сваки са по 1/2 идеалних делова и противтужени АА били дужни да признају и трпе да противтужени ово своје право по основу пресуде упише у катастарским и другим јавним књигама. Трећим ставом изреке се не дозвољава проширење противтужбе ББ у односу на туженог ГГ. Четвртим ставом изреке одбијен је захтев којим је противтужиља ББ тражила да се утврди да је по основу стицања у браку сувласник 1/2 дела непокретности уписаних у листу непокретности ... КО ... и то кат.парцела бр. ... - земљиште под зградом објектом од 68 м², земљиште уз зграду објекат од 5 ари и шума од 5,08 ари укупне површине 10,76 ари, што би тужени ВВ као сувласник уписан у катастарским јавним књигама са 1/2 идеалних делова и противтужени АА били дужни да признају и трпе да противтужиља ово своје право по основу ове пресуде упише у катастарским и другим јавним књигама. Петим ставом изреке обавезана је тужена да тужиоцу АА накнади трошкове парничног поступка у износу од 265.125,00 динара у року од 15 дана. Шестим ставом изреке обавезана је противтужена да противтуженом ВВ на име накнаде трошкова поступка плати износ од 85.125,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, у року од 15 дана. Седмим ставом изреке је обавезана противтужиља да туженом ГГ накнади трошкове поступка у износу од 31.125,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате у року од 15 дана.

Против ове пресуде тужена-противтужиља је изајвила благовремену жалбу побијајући пресуду у целости из свих законских разлога.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку-ЗПП (Службени гласник РС” бр.72/11, бр.72/2011, 49/2013 - одлука УС, 74/2013 - одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/20 и 10/23-др.закон), Апелациони суд је оценио да је жалба тужиље делимично основана.

Према утврђеном чињеничном стању парничне странке АА и ББ били су у

браку од 18.10.1970. године до 21.03.2011. године када је брак разведен. У току брака стекли су непокретност - стан у ... у улици ..., откупом дана 31.12.1992.године, са по 1/2 идеалних делова, што међу њима није било спорно. На овом стану је уписан као носилац права својине 1/1 тужилац АА, у листу непокретности бр... КО ... Из брака имају синове ВВ и ГГ. За време трајања брака, уговором о купопродаји од 12.12.1975.године, овереним пред Општинским судом у Сопоту Ов 73/76 дана 15.01.1976.године, син АА и ББ, противтужени ВВ је као купац купио пољопривредно земљиште кат.парцелу ..., шума површине 1.10 ха уписана у КО ... Решењем о грађевинској дозволи Општине Сопот од 31.05.1978. године ВВ као инвеститору одобрена је изградња стамбене зграде П+0 на кат.парцели ... КО ... На тој парцели као власник 1/1 био је уписан ВВ, све до доношења решења РГЗ СКН Сопот од 15.01.2018. године, када је уписано право сусвојине у корист ГГ на истој парцели, по основу уговора о поклону ОПУ 1190-2017 од 19.12.2017. године овереног пред јавним бележником ГО Сопот ..., којим је ВВ поклонио 1/2 дела поседа свом брату ГГ.

Одлучујући о захтеву тужбе, првостепени суд је позивањем на члан 168, 171, 175, 177, 178 и 180 став 1, 2, 3, 4 и 5 Породичног закона, оценио да је основан тужбени захтев, налазећи да тужилац има правни интерес за утврђењем сувласничких права на стану који је неспорно стечен током брака парничних странака по нетржишним условима, као и да има правни интерес за деобу заједничке имовине о чему бивши супружници не могу да се споразумеју, због чега је тај захтев у целисти усвојио.

Одлучујући о захтеву противтужбе, другим ставом изреке је одбацио противтужбу у делу захтева којим је тужила тражила утврђење сусвојине противтуженог АА на описаним непокретностима у КО ..., налазећи да тужила нема овлашћење да истиче такав захтев у име противтуженог АА. Даље, применом члана 205 став 2 ЗПП, трећим ставом изреком није дозволио проширење противтужбе на ГГ у погледу захтева за утврђење противтужилиног права сусвојине на овим непокретностима, јер ГГ није дао пристанак да ступи у већ започету парницу. У погледу захтева противтужбе да противтужени ВВ призна противтужили право сусвојине на 1/2 на непокретностима у КО ..., одбио је овај захтев као неоснован, ценећи да се ВВ више од 40 година водио као власник спорне непокретности, па иако је био малолетан у време када је иста купљена и да су новац за земљиште и изградњу породичне стамбене зграде дали АА и ББ за време трајања брачне заједнице, тиме је исказана воља родитеља да непокретност буде својина сина ВВ, који је постао власник сходно одредбама 20, 28 и 33 Закона о основама својинскоправних односа, при чему је суд имао у виду и чињеницу да би својина супружника на непокретностима угрозила право на откуп друштвеног стана.

Оваква одлука само се делимично може прихватити као правилна.

Одлучујући о тужбеном захтеву, полазећи од правилно утврђеног чињеничног стања, неспорног међу странкама, да је тужилац АА искључиви власник предметног стана и као такав уписан у катастру непокретности, првостепени суд је погрешно применио материјално право налазећи да он за такву тужбу има правни интерес, те усвајајући његов тужбени захтев за утврђење да је власник са 1/2 удела, са туженом ББ. Наиме, сагласно чл. 194 став 2 ЗПП, тужбу за утврђење права може да поднесе оно лице које за то има правни интерес. Правни интерес постоји онда када је повређено право лица које тужбом за утврђење тражи заштиту повређеног права, конкретније

тражи правни основ за истицање захтева за чинидбу из истог односа, како је то прописано наведеном одредбом. У конкретном случају, тужилац нема правни интерес да тражи у име тужене утврђење да је она сувласник стана чији је он искључиви власник, што се жалбом тужене основано указује. Због тога је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, будући да у другостепеном поступку није било места одбацивању тужбе услед недостатка правног интереса, применом чл. 394 тачка 4 ЗПП.

Насупрот погрешном становишту из ког је усвојио тужбени захтев, у сличној правној ситуацији, првостепени суд је правилно резоновало одбацујући противтужбу у делу захтева којим је противтужила тражила у име противтуженог АА, утврђење да је он са њом сувласник са по 1/2 на описаним непокретностима у КО ..., правилно одлучујући у другом ставу изреке, и дајући правилне разлоге које и овај суд прихвата. Разлози недостатка правног интереса за постављање захтева у корист супротне парничне странке изнети су у претходном ставу ове одлуке, те је другостепени суд потврдио као правилну одлуку из другог става изреке ожалбене пресуде, применом чл. 390 ЗПП.

Одлука из трећег става изреке ожалбене пресуде, којом се не дозвољава проширење противтужбе на туженог ГГ након отпочињања парнице по противтужби, донета је правилном применом одредбе чл. 205 став 2 ЗПП на коју се позвао и првостепени суд и због тога је потврђена као правилна и ова одлука, применом чл. 401 тачка 2 ЗПП.

Најзад, апелациони суд оцењује да је правилна и одлука из четвртог става изреке којом је одбијен део противтужбеног захтева којим је противтужила тражила да се у односу на ВВ утврди њено право својине на описаним непокретностима у КО ..., иако не из датих разлога. Наиме, предмет овог дела противтужбеног захтева је утврђење сусвојине противтужиле на непокретности чији су сувласници тужени ВВ и треће лице ГГ, са по 1/2 удела, тако уписани у катастру непокретности пре подношења противтужбе. Природа овог правног односа сувласништва је таква да тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјалноправног односа који је предмет тужбеног захтева. Због тога, сагласно члану 211 ЗПП, како ГГ као сувласник предметне непокретности није обухваћен противтужбом, то представља разлог за одбијање тог дела противтужбеног захтева као неоснованог. Следом наведеног, првостепена пресуда је у том делу потврђена применом члана 390 ЗПП.

Код овако заузетог правног становишта о разлозима правилности ожалбене одлуке о противтужбеном захтеву, наводи жалбе којима се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, нису могли да утичу на правилност одлуке о овом захтеву. Конкретније, одбијањем извођења доказа саслушањем противтужиле, првостепени суд је поступио целисходно у датој ситуацији у којој је одлука о противтужбеном захтеву правно питање јер је тај део захтева морао да буде одбијен будући да противтужбом нису обухваћени сви нужни супарничари.

Одлучујући о захтевима за накнаду трошкова поступка тужиоца АА и противтужиле ББ, имајући у виду да ни један ни други нису успели у својим захтевима, услед преиначења одлуке првостепеног суда о тужбеном захтеву,

другостепени суд је применом чл. 165 став 2 у вези са чланом 153 ЗПП, одлучио као у трећем ставу изреке ове пресуде тако што је преиначио одлуку о трошковима поступка тужиоца и противтужиље. Са друге стране, будући да је противтужени ВВ у потпуности успео у спору у односу на противтужиљу, правилно је првостепени суд шестим ставом изреке обавезао противтужиљу да му накнади трошкове поступка, обрачунате по АТ, правилном применом чл. 153 и 154 ЗПП, у оквиру опредељеног трошковника, и због тога је другостепени суд потврдио ову одлуку о трошковима.

Када је реч о захтеву трећег лица ГГ за накнаду трошкова парничних трошкова, његов захтев је неоснован. Наиме, право на накнаду парничних трошкова имају само она лица којима је законом то право признато, сходно чл. 150 став 2 ЗПП. ГГ није странка у поступку, нити умешач, нити му је признато неко друго својство учесника у овом парничном поступку. Због тога се он не може користити процесним правима која су прописана у корист лица која учествују у парничном поступку, и због тога је другостепени суд применом чл. 165 ЗПП одбио његов захтев.

Из наведених разлога, другостепени суд је одлучио као у првом, другом, трећем и четвртом ставу изреке, применом чл. 390 и 394 тачка 4 те чл. 401 тачка 2 и 3 ЗПП.

Како је тужиља у другостепеном поступку успела са побијањем одлуке о тужбеном захтеву, то је применом чл. 153 и 154, те чл. 165 ЗПП, и АТ, другостепени суд обавезао тужиоца АА да туженој ББ накнади опредељени трошак за састав жалбе у износу од 33.000,00 динара, у петом ставу изреке ове другостепене одлуке.

Председник већа-судија
Иван Негић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић